

Z LUKOVSKÉHO PODHRADÍ ČÍSLO 4/2025

Čtvrtletník DS Lukov * Číslo 4/2025*
Vychází v počtu 120 ks* Neprodejné

Úvodní slovo ředitelky

Vážení čtenáři,
nadchází adventní čas – období klidu, vzpomínek a radostných očekávání. Advent je každoroční příležitost na chvíli zpomalit. V době, kdy se dny krátí a světla v ulicích se rozsvěcují dříve než obvykle, přináší toto období zvláštní atmosféru – něhu, ticho i naději. Pro mnoho z nás je advent nejen časem příprav na Vánoce, ale také obdobím, kdy se obracíme k vlastním vzpomínkám a hledáme chvíle k setkávání s blízkými.

K Adventu neodmyslitelně patří staré zvyky a drobné rituály. Například rozsvěcení svíček na věnci každou neděli, vůně cukroví nebo poslech koled. Vánoce tedy nejsou jen o shonu, ale o setkávání a radosti ze společných okamžiků. Nic nepodpoří adventní atmosféru tolik jako lidská blízkost. Setkání s rodinou, přáteli nebo sousedy mohou vykouzlit úsměv a dodat energii.

Advent bývá také časem různých akcí – koncertů, vánočních trhů či tvořivých dílen, které bývají v našem domově každoročně příjemným zpestřením. Budu tedy velmi ráda, pokud naše akce dle libosti, ve společnosti svých blízkých a přátel, využijete a prožijete krásný adventní čas.

Přeji Vám, ať je váš advent naplněný světlem, klidem a radostnými očekáváními.

Představujeme vám nové sociální pracovnice

Dobrý den, jmenuji se **Eliška Petříková** a žiju se svým partnerem a svými dcerami v Prusinovicích u Holešova. Vystudovala jsem obor Zdravotně sociální pracovník na UTB ve Zlíně. Dříve jsme pracovala jako pracovník v sociálních službách a po dokončení studia jsem nastoupila na pozici sociální pracovnice. Práce s lidmi mě naplňuje a vnímám ji jako smysluplnou a obohacující – každý den přináší nové zkušenosti a možnost být druhým oporou.

Ve volném čase se nejraději věnuji své rodině, našim dvěma pejskům, ráda vyrážím do přírody na turistiku. Těším se na spolupráci s Vámi.

////////////////////////////////////

Jmenuji se **Jindřiška Horáková Pokorná**, bydlím ve Velíkové a jsem maminkou 4 dětí. Mezi mé zájmy patří turistika a cestování. Většinu svého času věnuji svým dětem, domácnosti a zahradě. Když se najde volná chvíle ráda si přečtu nějakou knihu. Dlouhou dobu jsem pracovala jako asistentka ředitele, ale práce v sociální sféře mě vždy lákala. Pracovala jsem s klienty náročnými na chování, mentální a kombinovaným postižením.

Vánoce bezpochyby patří k největším křesťanským a občanským svátkům. Slaví se již od 7. století a jejich kouzlo je mnohdy opřeno magií, rodinnými tradicemi i starobylými zvyky. Pojďme si některé z nich připomenout, protože ač si hodně lidí myslí opak, tak o skutečném původu Vánoc toho víme opravdu málo.

Proč nesmí o Adventu chybět vánoční dekorace?

Ač se mohou Vánoce vysvětlovat jakkoliv, tak jejich dominantním úkolem bylo zahnat špatnou náladu plížící se pomalu do lidských domovů s příchodem zimy, tmavých večerů i nedostatku jídla. Křesťanské obyčeje plynule navazovaly na pohanské slavení slunovratu a tedy prastaré kouzelné rituály plodnosti a hojnosti. Přírodní materiály, tlumené světlo svíček a dekorace navozují pozitivní emoce, které byly v nelehkých dobách velmi důležité. Pokud navíc zvolíte ty s nostalgickým nábojem, tak si můžete být jisti, že vaše tělo bude vyplavovat mnohem více hormonu štěstí, jenž doslova zaplní celý prostor.

Jaké dekorace nesměly v domácnostech chybět?

Betlém

Dřevěné vánoční figurky

Vánoční anděl

Svícný a svíčky umí snadno rozhořet teplo rodinného krbu

Adventní věnec z přírodních materiálů

Vánoční stromeček

Starobylé vánoční tradice a zvyky

Adventní věnec s magickou symbolikou

Kruhovitý tvar věnce má výraznou mytologii. Kruh značí nekonečno, konec, ale i nový začátek. Svíčky, zelené větve i kruh používaly staré národy ještě v době předkřesťanské. Jejich pohanské slavnosti však v mnohém zapříčinily vznik křesťanských svátků. Na jednu stranu se křesťanské svátky inspirovaly a navázaly na pohanské oslavy úrody a slunovratu. Na druhé straně bylo třeba keltské a germánské zvyky v jistém smyslu vymýtit. Dnes se zelených větvíček nemusíte zas až tolik striktně držet, ale od přírodních materiálů se doporučujeme neodklonit. Proutěné adventní věnce vnesou do domova osobitý ráz, adventní věnec ze dřeva si zase skvěle notuje s moderním stylem letošního udržitelného trendu.

Slavnostní stolování v duchu starodávných zvyklostí

Dokonalé moderní servírování vytvoříte snadno pomocí minimalistického skandinávského stylu, který je inspirován severskou mytologií. Pokud se chcete držet českých tradic, tak doporučujeme na stůl dát vánoční dekorace z proutí, ořechy, jablka a sušené ovoce. Svíčky se tradičně používaly fialové, můžete se však držet letošního trendu a použít svíčky bílé. Není neobvyklé, že naši předci používali svíce z včelího vosku.

Starobylé vánoční tradice a zvyky

Stolování na Štědrý den bylo dříve doslova posvátné a dodržovalo se hned několik pravidel.

Počet chodů – tradičně jich bývalo 12 jako Apoštolů, někdy se ale uvádí i číslo 9.

Nesmělo se vstávat od stolu – hospodyně měla mít vše připravené a všechny chody by měly být na stole.

Prostíralo se pro jednoho člověka navíc – domácnosti to mělo přinést štěstí.

Sekyra pod stolem – pokud byste na ni zlehka došlápli, tak vyřešíte případné zdravotní problémy s nohama.

Tradice a zvyky staré stovky let

Dnes spoustu tradic zdomácnělo a bereme je spíše jako příjemné oživení večera. Naši předkové ale Vánocům připisovali magickou moc a vánoční čarování, předvídání budoucnosti i přivolávání mrtvých pro ně mělo nedozírný význam.

Zlaté prasátko – Pokud se celý den budete postit, tak se údajně s první hvězdou na nebi objeví i zlaté prasátko, které vám přinese štěstí po celý rok.

Tajemné adventní věštění budoucnosti – Se Štědrým dnem se pojí mnoho magických obřadů a čarování. Návaznost na pohanské oslavy a slunovrat jistě není náhodná. Postupně se z čarování týkajícího se úrody začali zajímat i o budoucnost vztahovou. Neprovdané dívky o štědrovečerní půlnoci chodily na hladinu vodní plochy sledovat svou budoucnost. Ta se věštila i při lití olova. V mnohých domácnostech se věřilo, že na Štědrý den je hranice mezi světem živých a mrtvých daleko tenčí a mihotavé světlo svíček udržovalo brány otevřené.

Starobylé vánoční tradice a zvyky

Koleda – Největší rozmach chození po domácnostech a zpívání tematických vánočních písní zaznamenaly české země zejména v období baroka.

Obdarovávání – Ač naši předkové jistě nezažili takové hromadné nakupování dárků, tak přesto na Štědrý den někoho s láskou museli obdarovat, aby byla příští rok bohatá úroda.

Pohoštění – Slavnostně prostřená tabule nesměla chybět a u stolu se scházela široká rodina.

Krájení jablka – Oblíbený zvyk, který se dodržuje dodnes. Pokud po rozkrojení spatříte pěknou hvězdičku, tak budete celý rok zdraví.

Strašidelné perchy – Štědrý den byl sice plný hojnosti, ale Advent i Vánoce obecně by měly probíhat v duchu střídmosti. Na půst, který měl člověk držet čtyři týdny před Vánoci, dříve dohlížely strašidelné perchy párající břicha těm, co postní dobu porušovali.

Zpěv a setkávání sousedů – Častým adventním zvykem bylo setkávání sousedů. Starší ženy předly a vařily, mladší ženy s chlapci zase zpívaly.

Adventní čas si zasloužil svébytné zdobení – Tajemné světlo svící nejen že umělo předvídat budoucnost, ale otevíralo brány mrtvým příbuzným. Nejrůznější magické předměty domov ochraňovaly (anděl, jmelí), nebo měly důležitou symbolickou funkci (zelené větve, kruh, jablka), či se jednalo o dekorace v sakrálním duchu (betlém, vánoční hvězda, kometa, či fialová barva).

Jubilanti domova

Společné posezení se zastupiteli města Zlína i obce Lukov, kteří popřáli našim jubilantům. Nechybělo drobné občerstvení a přípitek v doprovodu příjemné harmoniky.

Jubilanti domova

Kulturní a společenské akce

Svatováclavské slavnosti

Naše poslední zahradní akce se konala ve společenské místnosti. Počasí nám nepřálo, ale i tak panovala slavnostní atmosféra. Podzim přišel s velkou parádou a vydatným deštěm. My jsme se ale nenechali odradit a svatováclavské slavnosti jsme uspořádali v teple našeho domova. Kapela Polančanka hrála, zpívalo se, burčák a víno teklo proudem a všichni se skvěle bavili.

Kulturní a společenské akce

V rámci týdne sociálních služeb proběhl 1. října prostorách našeho Domova **Den otevřených dveří** a také jsme oslavili Mezinárodní den seniorů. Dopoledne jsme využili stánek s kávou, kde byla připravena ochutnávka se širokým výběrem kávy, mini jarmark s prodejem sladkých dobrot a v odpoledních hodinách nám k poslechu hrála dechová kapela Miklovci.

Kulturní a společenské akce

V listopadu proběhla v Domově pro seniory pietní akce na uctění památky našich zesnulých obyvatel. Společně jsme si v tichosti a s úctou připomněli všechny, kteří s námi již nejsou, ale zůstávají v našich srdcích. Pietní setkání vedl domovský kaplan Mgr. Daniel Heller, který svými slovy přinesl povzbuzení, naději i ztišení.

Děkujeme panu kaplanovi a všem zaměstnancům, kteří se na přípravě i průběhu této důstojné události podíleli, a také všem, kdo přišli projevit svou vzpomínku a úctu.

Aktivity Pánského klubu

Vzpomínka na léto opékání špekáčků

Pravidelné setkání pánského klubu - zpracování trnek z pohledu mužů

Téma mezinárodní den kávy

Mezigenerační setkávání

Mezigenerační setkání a podzimní tvoření s dětmi z MŠ Lukov jsme si náramně užili.

////////////////////////////////////
Další úspěšné mezigenerační setkání, proběhlo také t s dětmi ze ZŠ Lukov. Návštěva dětí byla pro všechny krásným zážitkem a společně jsme zvládli hromadu krásných výtvorů.

Naše pravidelné aktivizace

Každý měsíc pořádáme oslavenkyním daného měsíce

Den pro krásu. Ve svůj speciální den si dámy užijí zkrášlující péči o pleť a společně zavzpomínáme na kosmetiku, která byla k dispozici dříve a možnosti, které máme dnes.

////////////////////////////////////
Společné pečení tvarohové koláčky a vzpomínky v kuchyni

Naše pravidelné aktivizace

Svatomartinské rohlíčky s povidlovo-makovou náplní

Jablíčka v županu, omamná vůně jablek a skořice naplňovala chodby a po upečených výtvorech se jen zaprášilo.

Vzpomínky v kuchyni, aneb Prezidentská bábovka podle Petry Buriánové

Naše pravidelné aktivizace

Klienty si během podzimních dnů vyrobily lucerny na dlouhé podzimní dny, které jim na pokojích vytvořily útulnou atmosféru.

Na rozloučenou s podzimem jsme si vyrobili dekorační věnečky z darů podzimu a zpřijemnil si aktivitu svatomartinským vínem.

Přivítání prvního sněhu

Pozvání na vánoční kulturní akce

Milí obyvatelé domova,

Adventní čas je tady a s ním chvíle, kdy se náš domov rozezní vánočními koledami a radostnými setkáními. Vánoce jsou svátky klidu a my je s vámi rádi prožíváme společně. Připravili jsme pro vás pestrý kulturní program, který vám snad přinese radost i pravou vánoční atmosféru.

Už **7. 12.** vás zveme na **Vánoční koncert dechové kapely Polančanka**, který tradičně přinese krásné melodie a dobrou náladu. O týden později, **14. 12.**, se můžete těšit na adventní **recitál Magdaleny Malaníkové**, jenž nabídne klidné zastavení u přednesu i hudby. Vrcholem adventního období pak bude **Živý betlém dne 21. 12.**, který každoročně patří k nejdojemnějším předvánočním setkáním.

Ani po svátcích kulturní program nekončí. Do nového roku vstoupíme **2. 1. s koncertem kostelního chrámového sboru**, který svým vystoupením připomene doznívající kouzlo Vánoc. Hned poté, **4. 1.**, nás navštíví **pěvecký sbor Radost**, který svým jménem i repertoárem přináší skutečnou radost posluchačům všech generací.

Srdečně vás zveme k účasti na všech akcích – přijďte posedět, zaposlouchat se, setkat se s ostatními a načerpat společně klidný adventní i novoroční čas. Věříme, že společná setkání vykouzlí úsměvy a ponesou se v duchu pohody.

Přejeme vám krásné a pokojné adventní období

Bc. Monika Brunová a kolektiv zaměstnanců DS

VÁNOČNÍ PROGRAM

Adventní období je oficiálně zahájeno. **1. Adventní neděli** jsme společně přivítali jednu z nejkrásnějších částí roku. O slavnostní atmosféru se postaraly krojované **ženy z Modré**, které svým vystoupením přinesly tradici a kousek našeho kulturního dědictví. Děkujeme všem, kteří se přišli podívat a společně s námi otevřeli dveře adventu.

Smích je koření života

Sním o bílých Vánocích.
Ale jestli dojde bílé,
dám si klidně červené.

Soused mi říkal,
že pronásleduješ
lidi na kole.

Kecá!
vždyt' víš,
že kolo
vůbec nemám.

Tak jsem s tím stromečkem udělala co jsi chtěl! A co teď?

Veselé Vánoce

Zpravodaj Z LUKOVSKOHO PODHRADÍ vychází v nákladu 120 výtisků pro potřeby obyvatel DS Lukov, Hradská 82 a je neprodejný. Na vydání spolupracují - ředitelka DS, Mgr. Eva Bartošová, Bc. Monika Brunová, Mgr. Šmirausová Marie, sociální pracovnice, aktivizační pracovnice.

Použité materiály: Wikipedie, Pinterest, Seznam.cz, archiv DS.